

Proiect final

**Programul StartFIN - Formarea personalului didactic din
învățământul primar în domeniul financiar**

DESPRE MONEDE ȘI SISTEME MONETARE

CUPRINS

Proiect didactic.....	3
Resurse materiale.....	13
Fișa de lucru 1.....	14
Fișa de lucru 2.....	15
Fișa de lucru 3.....	16
Fișa de lucru 4.....	17
Test de evaluare.....	18
Bibliografie.....	22

PROIECT DIDACTIC

Profesor:

Unitatea de învățământ:

Disciplina: Educație financiară (Curriculum la decizia școlii)

Clasa a IV-a

Unitatea de învățare: Despre monede și sisteme monetare

Tema/Subiectul: Prețuirea banilor

Tipul lecției: Lecție de consolidare și sistematizare a cunoștințelor

Scopul lecției: Fixarea și sistematizarea cunoștințelor referitoare la noțiunile economice fundamentale, modul economic de gândire și aspecte ale vieții economice.

✓ **Competențe generale:**

1. Cunoașterea și utilizarea unor elemente de limbaj specifice domeniului financiar-bancar;
2. Recunoașterea unor elemente specifice fenomenului bancar în contexte practice diferite;
3. Manifestarea interesului pentru economisirea și gestionarea banilor.

✓ **Competențe specifice:**

1. Identificarea unor termeni specifici domeniului financiar-bancar în contexte practice accesibile elevilor;
2. Informarea privind sistemul bancar din România;
3. Identificarea situațiilor în care se realizează un schimb de bunuri prin mijlocirea banilor;
4. Utilizarea operațiilor matematice pentru înțelegerea unor tranzacții financiare simple;
5. Identificarea modalităților de gestionare a banilor (experimentarea rolului de mic antreprenor).

✓ **Obiective operaționale:**

- O1: să definească noțiunile de „troc”, „marfuri”, „servicii”, „investiție”, „profit”;
- O2: să utilizeze termenii din domeniul financiar-bancar;
- O3: să descrie elementele de siguranță pentru bancnote;
- O4: să identifice metode de economisire și de administrare a unui cont bancar;
- O5: să identifice moduri prin care un copil poate să câștige bani;
- O6: Să analizeze unele probleme cu conținut financiar- bancar;
- O7: Să experimenteze rolul de mic antreprenor.

✓ **Strategii didactice:**

a. Metode și procedee:

- conversația euristică, observația, explicația, exercițiul, instructajul, R.A.I., brainstormingul, problematizarea, jocul didactic, aplicații digitale.

b. Forme de organizare a activității:

- frontal;
- individual;
- pe grupe.

Evaluarea:

1. evaluare formativă;
2. evaluare cumulativă;
3. observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
4. proiectul de grup.

Resurse:

1. **umane** : 25 elevi;
 2. **de timp**: 50 minute;
 3. **materiale/ mijloace didactice**:
- videoproiector, laptop, resurse digitale create in www.canva.com, www.worwall.com , resurse de pe site-ul www.edutime.ro , pușculițe, mape cu instrumente bancare diverse, colecție numismatică, panoplii cu bani, fișe de lucru, minge, flipchat, poster, markere.

✓ Etapele desfășurării lecției:

1. **Moment organizatoric**
2. **Captarea atenției**
3. **Realizarea ancorelor/ Actualizarea cunoștințelor**
4. **Dirijarea învățării**
5. **Asigurarea feedback-ului**
6. **Evaluarea și încheierea activității**

✓ Bibliografie:

- O.M. 4887/26.08.2013 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplinele opționale : *Educație pentru societate*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar, *Filosofie pentru copii*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar, *Educație financiară*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar;
- dr. Alexandra Ioana Bontaș ,drd. Vlad Gabriel Nicolăescu , Dan Alexandru Chitic -*Suport didactic de educație financiară pentru învățători, institutori, profesori din învățământul primar*-Modul 1 și Modul 2;
- www.edutime.ro

Desfășurarea lecției:

Nr. crt.	ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITATEA DEPUȘĂ DE:		STRATEGIA DIDACTICĂ			EVALUARE
		profesor	elevi	metode	mijloace	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric	Creez condițiile organizatorice și psihologice pentru buna desfășurare a lecției.	Elevii vor avea pe băci cele necesare bunei desfășurări a lecției (o mapă cu instrumente bancare și materiale de promovare a diferitelor servicii bancare).	conversația		Elevii sunt așezați în 4 grupe	
2.	Captarea atenției	Le voi prezenta titlul lecției și obiectivele folosindu-mă de o prezentare pe care am creat-o în www.canva.com . https://www.canva.com/design/DAFb3amUp7M/GGSKdOoy31ZCLN657kuwcA/view?utm_content=DAFb3amUp7M&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink	Elevii vor urmări prezentarea și vor citi ce vor dobândi în lecție 	Prezentarea Conversația Explicația	Laptop Videopro-iector Prezentare în www.canva.com	frontal	Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor
3.	Realizarea ancorelor/	Voi adresa câteva întrebări: • Ce este „trocul”?	• Elevul care prinde mingea va defini „trocul”.	Conversația euristică	O minge mică	Frontal	Evaluare formativă

	Actualizarea cunoștințelor	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru ce sunt folosiți banii? • Dați exemple de bunuri/ servicii! • Prezintă elevilor materialul „Ne jucăm și învățăm!” , accesând linkul https://edutime.ro/wp-content/uploads/2022/01/Prezentare-Alandala106.pdf <p>Și îi solicit să identifice care sunt nevoile și dorințele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Din ce sunt confecționate monedele? • Unde sunt confecționate monedele? • Din ce sunt confecționate bancnotele? <ul style="list-style-type: none"> • Pentru prima dată au apărut bani de hârtie în China. 	<ul style="list-style-type: none"> • Un alt elev va specifica întrebuințarea banilor: pentru bunuri și servicii. • 3-5 elevi vor da exemple de bunuri, respectiv servicii. • Elevii vor identifica cele două situații în materialul prezentat și vor argumenta. • Prin aruncări succesive ale mingii voi indica elevii care vor răspunde: <ul style="list-style-type: none"> -Monedele sunt confecționate din metal la Monetaria Statului. -Bancnotele sunt confecționate din polimer. 	<p>R.A.I.</p> <p>Prezentare Conversația euristică Problematizarea</p> <p>R.A.I.</p>	<p>O minge mică</p> <p>Laptop, videopro-iector Resursa de pe site-ul www.edutime.ro</p> <p>Planșe cu bani</p>	<p>Frontal</p> <p>frontal</p>	<p>Evaluare formativă</p> <p>Evaluare formativă</p>										
4.	Dirijarea învățării	<ul style="list-style-type: none"> • Realizați corespondența dintre țări și moneda aferentă, folosind săgețile: <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">Elveția</td> <td style="width: 50%;">Euro</td> </tr> <tr> <td>Uniunea Europeană</td> <td>Leva</td> </tr> <tr> <td>Spania</td> <td>Leul</td> </tr> <tr> <td>România</td> <td>Francul elvețian</td> </tr> <tr> <td>Bulgaria</td> <td>Lira</td> </tr> </table>	Elveția	Euro	Uniunea Europeană	Leva	Spania	Leul	România	Francul elvețian	Bulgaria	Lira	<ul style="list-style-type: none"> • Vor trece cațiva copii la planșa de la flipchat și vor realiza corespondențele aferente. • În varianta online elevii 	<p>Explicația</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Jocul</p>	<p>Flipchat, planșa, markere</p> <p>sau laptop</p>	<p>Frontal/ individual</p>	<p>Evaluare formativă</p> <p>Aprecieri verbale</p>
Elveția	Euro																
Uniunea Europeană	Leva																
Spania	Leul																
România	Francul elvețian																
Bulgaria	Lira																

		<p>sterlină</p> <p>Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord</p> <p>Am creat resursa <i>Țări și monede</i> și în aplicația www.wordwall.com.</p> <p>https://wordwall.net/ro/resource/53247043/%c8%9b%4%83ri-%c8%99i-monede</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care este moneda națională a României? • Leul românesc a apărut în anul 1867. <i>Calculați câți ani au trecut de-atunci!</i> • Cum se numește moneda națională a unei țări atunci când acesta este folosită pentru cumpărarea unor mărfuri din străinătate? • Cum se transformă leii în valută? • Astăzi cursul de schimb este de 5,00 lei pentru un euro. Cu câți lei vom cumpăra 10 euro? Dar 100 euro? • Care sunt elementele de siguranță pentru bancnote? • Cum se pot economisi banii? • În mapele voastre aveți 	<p>acesează resursa și lucrează independent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moneda națională a României este Leul iar diviziunea sa Banul. • Moneda națională a unei țări se numește valuta țării respective. • Leii se transformă în valută pe baza unui curs de schimb. • 10 euro=50 lei • 100 euro=500 lei • Elementele de siguranță pentru bancnote sunt: filigram, microtexte, fir de 	<p>didactic online pe platforma www.wordall.com</p> <p>Problematizarea Conversația</p> <p>Observarea</p>	<p>videopro-iector, resursa creata în aplicație</p> <p>Planșa cu monede și bancnote</p> <p>Panoplii cu bani din diverse țări</p> <p>Diverse bancnote</p>	<p>Frontal</p> <p>Frontal</p> <p>Frontal</p>	<p>Punctaj obținut în aplicație</p> <p>Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor</p>
--	--	---	--	---	--	--	--

	<p>câteva formulare bancare ce sunt completate atunci când accesăm diferite servicii bancare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alcătuiți enunțuri folosind sensurile cuvântelor: „leu”, „bancă”. (pe fișe) • Cum investim banii? Ce obținem? <p>❖ Pușculița cu idei:</p> <p>În pușculiță sunt câteva idei de afaceri. Citiți numele firmei și stabiliți care ar putea fi obiectul afacerii:</p> <p>ALBINUȚA- HĂRNICUȚA VĂCUȚA- BĂLȚATA CREATIV MODA MOLDO-TOUR VASLUI- REȚEAUA DE DISTRACȚII PINOCCHIO-LUMEA COPILOR</p>	<p>siguranță magnetic, fluorescență în lumină UV.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevii vor lucra independent, folosind senzori diferite ale cuvintelor date. • Vor specifica faptul că banii se pot investi și se poate obține profit în urma investițiilor. • Dând dovadă de imaginație creativă, elevii pot elabora următoarele răspunsuri: -stupină; -fermă de vaci; -atelier de croitorie; -firmă de transport/ turism; -parc de aventură pentru copii; -Teatru independent pentru copii. 	<p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Conversația</p> <p>problematizarea</p>	<p>Fișe de activitate independentă</p> <p>Pușculița cu jetoane cu idei</p>	<p>Individual</p> <p>Frontal</p>	<p>Evaluare prin calificative</p> <p>Evaluare formativă</p>
--	--	---	--	--	----------------------------------	---

		<p>❖ Să reflectăm!</p> <p>Amintiți-vă situații în care ați câștigat bani cinștiți:</p> <p>„Dă valoare mâinilor!”;</p> <p>„Târgul de jucării”;</p> <p>„Cea mai dulce zi de școală”;</p> <p>„Târgul de primăvară”.</p> <p>În toate aceste situații ați fost mici antreprenori, ați investit bani pentru materia primă și ați obținut profit în urma vânzărilor.</p>	<p>Elevii vor încerca să redea, în câteva cuvinte, cum s-au implicat în aceste acțiuni organizate la nivel de școală sau de municipiu, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> -confeccionare și vânzare de felicitări pentru sărbătorile de iarnă; -Vânzare de jucării la târg; -Prepararea și vânzarea salatei de fructe și a limonadei; -Confeccionarea și vânzarea de măștișoare. 	<p>Explicația</p> <p>Conversația</p>		<p>frontal</p>	<p>Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor</p>
5.	<p>Asigurarea feedback-ului</p>	<p>Fiecare grupă are un plic în care se află o sarcină:</p> <p>Grupa I:</p> <p>Potrivii numele personalității cu bancnota pe care se află! Adaugați și</p>	<p>Elevii vor lucra împreună și vor realiza posterul final.</p>	<p>Instructajul</p> <p>Observarea</p>	<p>Poster</p> <p>Marchere</p>	<p>Pe grupe</p>	<p>Proiectul de grup</p> <p>Evaluare cumulativă</p>

	<p>imaginea!</p> <p>1 leu- Nicolae Iorga 5 lei- George Enescu 10 lei- Nicolae Grigorescu 20 lei- Ecaterina Teodoroiu 50 lei- Aurel Vlaicu 100 lei- Ion Luca Caragiale 200 lei- Lucian Blaga 500 lei- Mihai Eminescu</p> <p>Grupa a II-a: Ioana primește în fiecare zi de școală 8 lei de buzunar. Fetița economisește zilnic jumătate din această sumă. a) Câți lei economisește într-o săptămână? b) Câți lei va economisi în 4 săptămâni? c) De câte săptămâni are nevoie pentru a economisi 100 de lei?</p> <p>Grupa a III-a: Alexandru are o bancnotă de 200 lei. El dorește să o schimbe în bancnote de 50 lei, de 10 lei, de 5 lei.</p>	<p>Pot lucra și în varianta digitală:</p> <p>https://wordwall.net/ro/resource/53248594/bancnote-rom%c3%a2ne%c8%99ti</p> <p>În cadrul grupei se vor rezolva cele trei situații: Zilnic, Ioana economisește 4 lei.</p> <p>a) $4 \text{ lei} \times 5 \text{ zile de școală} = 20 \text{ lei/săptămână}$ b) $20 \text{ lei} \times 4 = 80 \text{ lei/4 săptămâni}$ c) $100 : 20 = 5 \text{ săptămâni}$</p> <p>La nivelul grupei se vor stabili mai multe variante care se trec pe fișa comună:</p>	<p>I.A.C. Problematizarea</p> <p>Exercițiul</p> <p>Problematizarea</p>	<p>Fișa cu problema</p> <p>Fișa cu problema</p>	<p>Pe grupe</p> <p>Pe grupe</p>	<p>Proiectul de grup Evaluare cumulativă</p> <p>Proiectul de grup Evaluare cumulativă</p>
--	---	---	--	---	---------------------------------	---

		<p>Cîte bancnote de același fel poate primi?(3 variante)</p> <p>Grupa a IV-a:</p> <p>Imaginați-vă că sunteți oameni de afaceri, asociați. Alcătuiți un text de 10-13 rânduri, în care să utilizați termenii: muncă, economisi, investiție, riscuri, profit.</p>	<p>a) 4 bancnote de 50 de lei; b) 20 bancnote de 10 lei; c) 40 bancnote de 5 lei.</p> <p>Făcând apel la potențialul lor creativ, vor compune un text folosind termenii specificați.</p>	Braistor- mingul	Fișa de lucru	Pe grupe	Proiectul de grup Evaluare cumulativă
6.	Evaluarea și încheierea activității	<p>Voi face aprecieri generale asupra activității desfășurate și a participării elevilor la lecție. Voi nota elevii cu calificative.</p>	<p>Elevii vor veni în față la <i>Scaunul autorului</i> și vor prezenta ce au lucrat.</p>	Explicația		frontal	Acordarea de calificative

RESURSE MATERIALE

Resurse digitale:

<https://edutime.ro/wp-content/uploads/2022/01/Prezentare-Alandala106.pdf>

Resurse digitale create:

https://www.canva.com/design/DAFb3amUp7M/GGSKdOoy31ZCLN657kuwcA/view?utm_content=DAFb3amUp7M&utm_campaign=designshare&utm_medium=link&utm_source=publishsharelink

<https://wordwall.net/ro/resource/53247043>

<https://wordwall.net/ro/resource/53248594>

Alte resurse:

- Laptop;
- Videoproiector;
- Flipchat;
- Postere;
- Colecții de bani.

FIȘA NR.1

Grupa I:

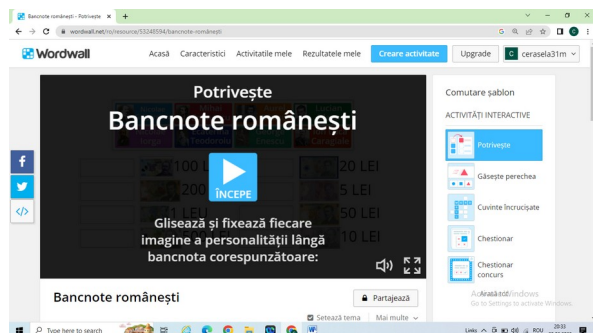
✚ Potrivii numele personalității cu bancnota pe care se află! Adaugați și imaginea!

Nicolae Iorga
George Enescu
Nicolae Grigorescu
Ecaterina Teodoroiu
Aurel Vlaicu
Ion Luca Caragiale
Lucian Blaga
Mihai Eminescu

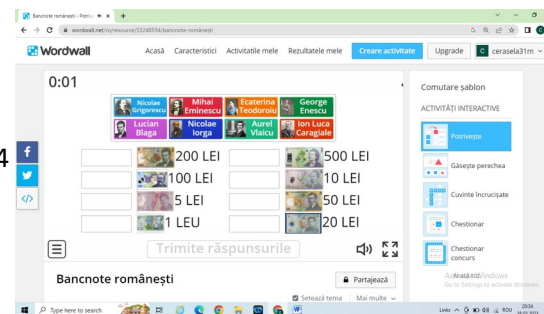

Barem de corectare: 8 corespondențe
x 1,25 puncte= 10 puncte

Fișa creată digital: <https://wordwall.net/ro/resource/53248594/bancnote-rom%c3%a2ne%c8%99ti>

14

FIȘA NR.2

Grupa a II-a:

Ioana primește în fiecare zi de școală 8 lei de buzunar. Fetița economisește zilnic jumătate din această sumă.

- Câți lei economisește într-o săptămână?
- Câți lei va economisi în 5 săptămâni?
- De câte săptămâni are nevoie pentru a economisi 100 de lei?

Barem de rezolvare:

Zilnic, Ioana economisește 4 lei.....	2 puncte
a) $4 \text{ lei} \times 5 \text{ zile de școală} = 20 \text{ lei/ săptămână}$	3 puncte
b) $20 \text{ lei} \times 4 = 80 \text{ lei/4 săptămâni}$	2 puncte
c) $100 : 20 = 5 \text{ săptămâni}$	2 puncte
Oficiu.....	1 punct

FIȘA NR.3

Grupa a III-a:

Alexandru are o bancnotă de 200 lei. El dorește să o schimbe în bancnote de 50 lei, de 10 lei, de 5 lei.
Câte bancnote de același fel poate primi?(3 variante)

Barem de notare:

Oficiu- 1 punct

Fiecare variantă corectă -3 puncte (3 variantex 3 puncte= 9 puncte)

FIȘA NR. 4

Grupa a IV-a:

Imaginați-vă că sunteți oameni de afaceri, asociați. Alcătuiți un text de 10-13 rânduri, în care să utilizați termenii: muncă, economisi, investiție, riscuri, profit.

Se vor puncta:

- Coerența;
- Originalitatea;
- Ortografia;
- Punctuația.

TEST DE EVALUARE

Despre monede si sisteme monetare

Alege varianta corectă :

1. Sistemul monetar românesc a fost înființat în anul:
 - a. 1876
 - b. 1867
 - c. 1870

2. Masa monetară este formată din:
 - a. Numerar (banii existenți în monede și bancnote);
 - b. Banii scripturali (sumele de bani din conturile bancare);
 - c. Numerar și banii scripturali.

3. Cursul de schimb valutar poate fi definit ca :
 - a. Numărul de unități monetare străine primite pentru o unitate monetară națională, într-un anumit moment;
 - b. Prețul la care schimbi o monedă cu alta;
 - c. Prețul unei monede (străine) exprimat într-o altă monedă (națională).

4. Unul dintre elementele de siguranță ale monedelor din România este cantul monedei, care este inscripționat cu text la:
 - a. moneda de 1 ban;
 - b. moneda de 5 bani;
 - c. moneda de 10 bani;

d. moneda de 50 bani.

5. Bancnotele aflate în circulație au incorporate elemente de siguranță :

- a. banda iridiscentă;
- b. firul de siguranță;
- c. filigranul;
- d. fereastra transparentă;
- e. imprimarea în relief;
- f. microperforațiile;
- g. Numele Guvernatorului BNR.

6. Bancnotele euro aflate în circulație au imprimate pe verso ferestre și porți care simbolizează:

- a. Stilul arhitectural specific unei țări;
- b. Spiritul european de deschidere și cooperare;
- c. Comunicarea între statele membre ale Uniunii Europene.

Barem de corectare:

Oficiu	10 puncte
1.- varianta b	10 puncte
2.-varianta c	10 puncte
3.- variantele a,b,c	15 puncte 5 puncte/ variantă
4.- varianta d	10 puncte
5.-variantele a,b,c,d,e,f	30 puncte 5 puncte/ variantă
6.-variantele b,c	15 puncte 7,5 puncte/variantă
	Total 100 puncte

Rezolvarea testului:

1. Sistemul monetar românesc a fost înființat în anul:
 - b. 1867
2. Masa monetară este formată din numerar și banii scripturali.
3. Cursul de schimb valutar poate fi definit ca :
 - a. Numărul de unități monetare străine primite pentru o unitate monetară națională, într-un anumit moment;
 - b. Prețul la care schimbi o monedă cu alta;
 - c. Prețul unei monede (străine) exprimat într-o altă monedă (națională).
4. Unul dintre elementele de siguranță ale monedelor din România este cantul monedei, care este inscripționat cu text la:
 - d. moneda de 50 bani.
5. Bancnotele aflate în circulație au incorporate elemente de siguranță :
 - a. banda iridiscentă;
 - b. firul de siguranță;
 - c. filigranul;
 - d. fereastra transparentă;
 - e. imprimarea în relief;
 - f. microperforațiile;
6. Bancnotele euro aflate în circulație au imprimate pe verso ferestre și porți care simbolizează:
 - b. Spiritul european de deschidere și cooperare;
 - c. Comunicarea între statele membre ale Uniunii Europene

BIBLIOGRAFIE

- O.M. 4887/26.08.2013 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplinele opționale : *Educație pentru societate*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar, *Filosofie pentru copii*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar, *Educație financiară*, curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar;
- dr. Alexandra Ioana Bontaș ,drd. Vlad Gabriel Nicolăescu , Dan Alexandru Chitic -*Suport didactic de educație financiară pentru învățători, institutori, profesori din învățământul primar*-Modul 1 și Modul 2;
- www.edutime.ro